

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Město Žandov**, se sídlem Náměstí 82, Žandov, zast. JUDr. Janou Zwyrtek Hamplovou, advokátkou se sídlem Olomoucká 36, Mohelnice, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 15, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2013, č. j. MF-121662/2012/12-124, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 2. 6. 2015, č. j. 46 Af 46/2013 – 78,

t a k t o :

Návrh žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný, jakožto stěžovatel, brojí včas podanou kasační stížností proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým bylo k žalobnímu návrhu žalobce zrušeno jeho shora označené rozhodnutí (dále jen „rozhodnutí žalovaného“), a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení. Žalovaný svým rozhodnutím zamítl žalobcovo odvolání proti platebnímu výměru Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Severovýchod ze dne 12. 11. 2012, č. j. RRSV 17389/2012 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), který tímto potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci uložen odvod ve výši 32 580 652 Kč za porušení rozpočtové kázně při financování projektu Rekonstrukce a dostavba objektu Koruna v Žandově u České Lípy.

V rámci doplnění důvodů kasační stížnosti stěžovatel rovněž požádal, aby této byl Nejvyšším správním soudem přiznán odkladný účinek dle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel odůvodnil tvrzením, že jeho meritorní rozhodnutí o odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí musí reflektovat všechny v kasační stížnosti uvedené zásady (zejm. zásadu rovného přístupu k daňovým subjektům) a z tohoto důvodu považuje za více než žádoucí se svým rozhodnutím vyčkat do doby vynesení rozsudku Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel se domnívá, že újma by byla způsobena právními následky případného rozhodnutí vydaného žalovaným v rozporu se zákonem za situace, kdy nebylo postaveno na jisto, zda skutečně došlo k porušení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon

o veřejných zakázkách“), nehledě na skutečnost, že závazný právní názor Nejvyššího správního soudu by zjevně předznamenal změnu v rozhodovací praxi stěžovatele.

Dalším důvodem pro přiznání odkladného účinku je okolnost, že s veřejnými prostředky lze nakládat pouze v souladu s ustanovením § 14 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, dle něhož majetek státu musí být využíván účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností a příslušná organizační složka je povinna důsledně využívat všechny právní prostředky při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka. Žádost o přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, ale naopak zjevně veřejnému zájmu svědčí. Veřejný zájem je stěžovatelem spatřován v zákonném a legitimním rozhodování stěžovatele, jakožto ústředního orgánu státní správy, jenž je vázán principem enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí a zásadou zákonnosti.

Žalobce se k žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Dle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. upravující odkladný účinek žaloby se užije přiměřeně. Dle § 73 odst. 2 s. ř. s. musí být pro přiznání odkladného účinku naplněny dva předpoklady. Soud tak přizná žalobě (či kasační stížnosti) odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro navrhovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Správní soudnictví obecně slouží zejména k ochraně veřejných subjektivních práv a institut odkladného účinku žaloby i kasační stížnosti má primárně poskytovat ochranu žalobci (jako účastníku řízení před správním orgánem) před výkonem napadeného rozhodnutí. V zájmu zachování zásady rovnosti v řízení před soudem však Nejvyšší správní soud judikoval, že ani správnímu orgánu nelze odeprít právo domáhat se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Vznik nepoměrně větší újmy na straně správního orgánu však bude z logiky věci mnohem méně častý než na straně žalobce.

Otázkou návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v případě, kdy návrh podává žalovaný správní orgán, se zabýval i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. Dle rozhodnutí ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49 (publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS): *„S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenabraditelné újmě.“* Za ojedinělé případy pak lze považovat situace, kdy by nepřiznání odkladného účinku způsobilo závažné důsledky. Jako příklad závažných důsledků respektování soudního rozhodnutí uvádí rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve výše citovaném rozhodnutí: *„vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního příkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku, apod.“*

Odkladný účinek kasační stížnosti představuje zcela výjimečný institut, kterým se mění účinky pravomocného rozhodnutí, a měl by být využíván pouze v situacích, kde výkon rozhodnutí nebo jeho jiné následky mohou působit značné obtíže. Kasační stížnost, jako mimořádný opravný prostředek, směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí, a do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je proto třeba na rozhodnutí krajského soudu pohlížet jako

pokračování

na správně. Pouze v případě naplnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je možno tuto zásadu narušit.

První podmínkou je prokázání vzniku nepoměrně větší újmy, které leží na stěžovateli. Ten musí dostatečně konkrétně onu nepoměrně větší újmu, která mu vznikne nepřiznáním odkladného účinku, vymezit. Bylo tedy na Nejvyšším správním soudu, aby posoudil, zda stěžovatelem tvrzená újma dosahuje intenzity nepoměrně větší újmy a zda případné následky nepřiznání odkladného účinku by byly srovnatelné s následky uvedenými v citovaném rozhodnutí rozšířeného senátu.

V souladu s rozhodovací činností zdejšího soudu lze za nepoměrně větší újmu považovat poměrně závažné dopady do života či existence toho, kdo se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti domáhal. Tak například nelze nenahraditelnou újmu (dle předchozí dikce § 73 odst. 2 s. ř. s.) způsobenou stěžovateli (žalovanému) spatřovat v tom, že tento bude povinen vyplatit žalobci přeplatek na dani, a to v souladu s usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2005, č. j. 1 Afs 106/2004 – 49 (publ. pod č. 982/2006 Sb. NSS.) Naopak jako nenahraditelná újma byl posouzen „*brožící výkon rozhodnutí o uložení pokuty fyzické osobě ve výši, která výrazně přesahuje prokázaný celoroční příjem rodiny se dvěma nezletilými dětmi*“ (k tomu blíže usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2003, č. j. 6 A 160/2002 - 46).

V posuzovaném případě spatřuje stěžovatel nepoměrně větší újmu v právních následcích případného rozhodnutí vydaného žalovaným v rozporu se zákonem za situace, kdy nebylo postaveno na jisto, zda skutečně došlo k porušení zákona o veřejných zakázkách. Za této situace je třeba vycházet ze skutečnosti, že krajský soud vydal rozhodnutí, které v souladu s § 54 odst. 5 s. ř. s. nabylo doručením právní moci. Výrok pravomocného rozsudku je dle odst. 6 téhož ustanovení závazný pro účastníky, osoby zúčastněné na řízení a pro orgány veřejné moci. Právní moc je důležitou vlastností soudních, ale i dalších rozhodnutí, znamenající jejich nezměnitelnost a závaznost. Jedná se o významnou záruku právní jistoty nejen pro účastníky řízení, ale i pro celou společnost. Musí být respektováno všemi orgány a osobami, věc je rozřešena konečně a závazně. Zrušil-li tedy krajský soud rozhodnutí správního orgánu, je povinností tohoto správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost.

Odlíšný právní názor na posuzovanou otázku ani tvrzená dosavadní rozhodovací praxe žalovaného sama o sobě neopravňuje správní orgán ve věci nekonat a není důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Závazný názor krajského soudu je nutno do doby, než bude eventuálně rozhodnutí krajského soudu zrušeno, považovat za správný. Dodržením závazného právního názoru nemůže stěžovateli vzniknout v podstatě žádná újma, a už vůbec újma dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku. Nadto je třeba uvést, že stěžovatel ani neuvedl, jaká újma by mu vlastně měla v důsledku domnělého porušení právních předpisů vzniknout, přičemž toto tvrzení je zcela v rukou stěžovatele.

Pro úplnost je třeba uvést, že dle již citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu je nutno přihlídnout i k faktu, že v případě zrušení rozsudku krajského soudu Nejvyšším správním soudem na základě podané kasační stížnosti dojde k „obživnutí“ krajským soudem zrušeného rozhodnutí stěžovatele. Jelikož mezitím může dojít k vydání nového správního rozhodnutí na základě do té doby platného rozsudku krajského soudu, může nastat situace, kdy vedle sebe budou existovat dvě správní rozhodnutí v téže věci. To však samo o sobě není důvodem pro přiznání odkladného účinku, na stěžovateli stále leží povinnost uvést negativní důsledky výkonu rozhodnutí krajského soudu, které potom Nejvyšší správní soud v každém konkrétním

případě uváží ve vztahu k zákonným podmínkám (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58).

Jelikož stěžovatel neprokázal, že by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí pro něj znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, soud se již nezabýval tím, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Stěžovatel tedy neprokázal existenci podmínek pro přiznání odkladného účinku stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Z tohoto důvodu nebylo možno odkladný účinek kasační stížnosti podle ustanovení § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. srpna 2015

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu